

Empowermentní přístup v Charitě Svitavy, aneb podporujeme klienty v objevování jejich vlastní síly

Naším záměrem je podporovat klienty k větší soběstačnosti a samostatnosti. Snažíme se změnit názor společnosti, že o lidi s postižením je třeba výhradně pečovat a držet je v ochranné bublině. Taková bublina však vede k závislosti a vytváří stagnaci, strach a izolaci, jak u osob se zdravotním postižením, tak v rodině a i ve společenském klimatu.

Snažíme se o maximální možné zapojení a posílení klienta, a to s ohledem na:

- schopnosti a dovednosti, které je schopen aktivně vykonávat
- míru rizika
- úroveň kompetencí
- co největší možnosti rozhodování a přebírání odpovědnosti

Schopnosti a dovednosti klienta, které je schopen aktivně vykonávat

- Podporujeme klienta, aby se z jeho přirozených schopností rozvinuly konkrétní dovednosti, které bude aktivně samostatně používat s co nejmenší závislostí na rodině.
- Zaměřujeme se na nácvik domácích prací, samostatnost v oblasti hygieny, v oblékání a v dalších situacích, se kterými se klient setkává v běžném životě. K určeným činnostem vytváříme srozumitelné pracovní postupy (textové i obrázkové).
- Činnosti vykonáváme pravidelně a postupně po jednotlivých úkonech, aby došlo k jejich lepšímu osvojení a aby se tak staly součástí klientova každodenního života.
- Klienta nepřepečováváme, tedy neděláme věci za něj, protože jednostranná péče vede k útlumu nabytých dovedností a k závislosti klienta na péči.

Míra rizika

- Rizika jsou součástí každodenního života a bez jejich podstupování bychom nemohli ani ráno vstát z postele. I osoby se zdravotním postižením, nemocní i senioři mají právo podstupovat přiměřená rizika, která přináší ponaučení, příležitost ke zlepšení, a tedy i posun.
- Pracovníci dbají na to, aby si klient byl vědom toho, která rizika jsou podstupitelná a která ne. Nepodstupitelná rizika jsou taková, která nevedou k učení a mohou klienta ohrozit výrazně na zdraví nebo i na životě.

Úroveň kompetencí

- Když hledáme míru klientových kompetencí, hledáme odpověď na otázku: „Může klient tuto činnost vykonávat, má dostatečnou schopnost a dovednost?“

- Pracujeme s klientem tak, abychom mohli pozorovat jeho aktuální schopnosti a zkusíme různé cesty, které nám i klientovi tyto schopnosti dokážou odhalit. Míra schopností se může lišit a také měnit s ohledem na stav nebo věk klienta. Co možná nejobjektivnějším úhlem náhledu na aktuální stav s klientem určujeme, které úkony zvládá a které ne, tedy kde stačí podpora a kde už je třeba péče.
- Následně se ptáme, zda má klient možnost tyto úkony a činnosti ve svém životě opravdu provádět a své schopnosti tak aktivně používat a rozvíjet.

Co největší možnosti rozhodování a přebírání odpovědnosti

- Možnost volby a následné pocítění všech důsledků rozhodnutí (tedy i těch s negativním dopadem) podporuje klientův seberozvoj, pocit svobody a zejména odpovědnosti za vlastní život.
- Pokud člověk o něčem může rozhodovat, přebírá za to odpovědnost, a to vede k jeho aktivizaci.

Klienti ani rodinní příslušníci se nemusí bát náhlých změn a výkyvů. Naše společné kroky jsou pozvolné, postupné, s ohledem na osobnost a míru samostatnosti každého klienta. Tento způsob podpory lidí je vhodný i pro osoby s vyšší mírou postižení, každý umí rozlišit mezi libostí a nelibostí a s touto dovedností volby se dá velice dobře pracovat.

Empowermentní přístup je investice do budoucna. Informovanost, možnost volby, odpovědnost, zapojení a posílení klienta omezuje předsudky a strachy společnosti a umožní jejich opravdové a upřímné přijetí. Přejeme si, aby naši klienti byli v rámci svých aktuálních možností co nejvíce samostatní, kompetenčně rozvinutí a nezávislí na péči, kterou nepotřebují.